

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ .410.025.01.2015
P/15/030

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/030 – Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Jerzy Wasilewski - doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 97339 z dnia 6 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego ¹ wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 1 w Wałczu ² , ul. Kilińszczaków 59, 78-600 Wałcz.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Rogulski - Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Wałczu. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Szkoła – w latach szkolnych 2012/13 - 2015/16 – prawidłowo zorganizowała szkolenie młodzieży w kajakarstwie i wioślarstwie oraz wykorzystwała i rozliczyła środki pochodzące z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁴.

Organizacja oraz zasady rekrutacji uczniów do LOMS i Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego⁵ zostały ustalone w Statucie Szkoły i były zgodne z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego⁶.

Szkoła posiadała obiekty i urządzenia sportowe umożliwiające prowadzenie szkolenia sportowego w kajakarstwie i wioślarstwie oraz dysponowała wykwalifikowaną kadrą trenerską.

Szkolenie prowadzone było na podstawie rocznych planów szkolenia, opracowanych w oparciu o wieloletnie programy szkolenia sportowego Polskiego Związku Kajakowego⁷ i Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich⁸.

Otrzymane środki z FRKF zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo oraz rozliczone terminowo i według zasad ustalonych przez Ministra Sportu i Turystyki⁹.

W ocenie NIK zadawalający był efekt realizacji programów szkolenia sportowego oraz współpracy z PZK i PZTW. Przykładowo w kajakarstwie w okresie 3 lat szkolnych od roku 2012/13 do roku 2014/15 odsetek uczniów, którzy nie osiągnęli planowanego wyniku szkoleniowego zmalał z 10,7% do 5,7% (średnia w okresie

¹ Zwane dalej „LOMS”.

² Zwanej dalej „Szkołą”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Zwane dalej: „FRKF”.

⁵ Zwanego dalej „GMS”.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 1129., zwane dalej „rozporządzeniem o sms”.

⁷ Zwane dalej: „PZK”.

⁸ Zwane dalej: „PZTW”.

⁹ Zwany dalej: „MSiT”.

8,7%), tylko 16,7% uczniów po 3 letnim okresie kształcenia nie uzyskało poprawy posiadanej klasy sportowej. PZK powoływał w latach 2013-2015 do Kadry Narodowej od 16 do 19 uczniów LOMS, z których od 11 do 13 reprezentowało Polskę w rywalizacji międzynarodowej i uzyskiwało punktowane miejsca na imprezach rangi krajowej i międzynarodowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zespół Szkół nr 1 w Wałczu tworzyły 3 szkoły publiczne z 3 letnim cyklem kształcenia, tj. I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Wałczu¹⁰, Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Wałczu i Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego w Wałczu.

(dowód: akta kontroli str. 7-8)

Z zatwierdzonych przez Starostwo Powiatowe w Wałczu¹¹ arkuszy organizacji nauczania wynikało, że na rok szkolny 2012/13, 2013/14 i 2014/15 w Szkole miało funkcjonować odpowiednio 16, 14 i 13 oddziałów, z tego: 12, 10 i 9 ogólnodostępnych w LO; trzech sportowych w LOMS (klasa I, II i III) i jeden sportowy w GMS (klasa III). Łączną liczbę uczniów dla Szkoły określono odpowiednio 397, 352 i 334.

(dowód: akta kontroli str. 45)

W kontrolowanych latach szkolnych do szkół publicznych działających w ramach Szkoły uczęszczało odpowiednio 359, 324 i 329 uczniów¹², z tego:

- 305, 274 i 272 uczniów do 14, 10 i 10 oddziałów ogólnodostępnych LO,
- 38, 37 i 41 uczniów do 3 oddziałów sportowych LOMS,
- 16, 13 i 16 uczniów do 1 oddziału sportowego GMS.

W oddziałach sportowych LOMS i GMS prowadzone było szkolenie sportowe w dyscyplinach kajakarstwo i wioślarstwo.

(dowód: akta kontroli str. 97, 8)

1.2. Statut¹³ Szkoły określał m.in., że:

- LOMS i GMS prowadziły klasy z oddziałami mistrzostwa sportowego w dyscyplinach wioślarstwo i kajakarstwo,
- organy funkcjonujące w Szkole były wspólne dla szkół wchodzących w jego skład, tj. Dyrektor, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski,
- LOMS i GMS poza zadaniami dydaktycznymi i wychowawczymi realizowały cele i zadania określone w programie polskich związków sportowych w wioślarstwie i kajakarstwie poprzez (§ 5):
 - a) stworzenie uczniom jak najlepszych warunków umożliwiających godzenie zajęć sportowych z nauką,
 - b) zapewnienie właściwej bazy treningowej,
 - c) umożliwienie uczniom uczestnictwa w zawodach i zgrupowaniach szkoleniowych,
 - d) zapewnienie właściwej opieki medycznej i odnowy biologicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

¹⁰ Zwane dalej „LO”.

¹¹ Zwanego dalej „Starostwem”.

¹² Dane z sytemu SIO dotyczące lat szk. 2012/13, 2013/14 i 2014/15 według stanu na 30 września 2012, 2013 i 2014 r.

¹³ W latach 2013-2015 obowiązywał Statut Zespołu Szkół Nr 1 w Wałczu stanowiący załącznik do uchwały nr XXXIV/266/2002 Rady Powiatu w Wałczu z dnia 3 października 2002 ze zmianami zatwierdzonymi przez Radę Pedagogiczną w dniu 2.02.2011 r. i w dniu 28.08.2015 r.

- w oddziałach LOMS i GMS liczba uczniów mogła wynosić mniej niż 20 za zgodą organu prowadzącego (§ 18),
- podstawowymi formami pracy szkół były zajęcia dydaktyczno-wychowawcze prowadzone w systemie klasowo-lekcyjnym, a w klasach mistrzostwa sportowego również zajęcia sportowe (§ 20),
- do LOMS mogli być przyjmowani uczniowie od 15 roku życia i po ukończeniu gimnazjum nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia z terenu całego kraju, podlegali oni wstępnej selekcji po uzyskaniu pozytywnych wyników badań sportowo-lekarskich oraz testów sprawnościowych wymaganych w poszczególnych dyscyplinach sportowych (§ 50 pkt 1),
- kryteria przyjęcia kandydatów do I klasy LOMS były następujące:
 - a) kandydaci którzy uzyskali najwyższą sumę punktów: z egzaminu gimnazjalnego w ostatnim roku, za oceny z zajęć edukacyjnych, za osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, sportowych i innych,
 - b) kandydaci, którzy uzyskali po spełnieniu wymogów zdrowotnych i na podstawie ustalonych prób sprawności fizycznej uzgodnionych ze związkami sportowymi,
 na podstawie szczegółowych zasad podziału punktów dokonanego corocznie przez komisję rekrutacyjną powołaną przez Dyrektora Zespołu, które przekazywane winny być kandydatom nie później niż na 3 miesiące przed terminem rekrutacji.

(dowód: akta kontroli str. 7-44)

1.3. LOMS posiadała ustalone próby sprawnościowe uzgodnione z PZK i PZTW. Oprócz spełnienia warunków fizycznych (wzrost do 175 cm, waga do 78 kg i dobry stan zdrowia) przed przyjęciem do LOMS przeprowadzono testy sprawności fizycznej obejmujące:

- dla kandydatów w wioślarstwie m. in. sprawdzian gibkości (skłony tułowia, zachodzenie dłoni na plecach, przysiad), wynik biegu na określonym dystansie, sprawdzian umiejętności pływania, sprawdzian skoczności (skok w dal z miejsca i pięcioskok), maksymalnej siły (wyciskanie sztangi na brzuchu i plecach oraz wypychanie nogami), wytrzymałości siłowej (ilość podciągania sztangi i przysiadów w czasie 4 minut) i wyników na ergometrze na określonych dystansach,
- dla kandydatów w kajakarstwie m. in. sprawdzian na wodzie na dystansie 1000 m i 2000 m (wynik czasowy i miejsce w finale A, B, C i D); bieg na bieżni na dystansie 1500 m; sprawdzian koordynacji ruchowej i precyzji ruchu (wynik rzutu piłką lekarską z różnych pozycji i trafienia do tarczy); sprint na dystansie 30 m w sali; sprawdzian pływacki (wynik na dystansie 200 m), sprawdzian mocy maksymalnej i pracy w dociąganiu i wyciskaniu sztangi o masie ½ zawodnika w czasie 2 minut; sprawdzian predyspozycji (poprawności techniki i strony wiosłowania).

Próby sprawnościowe oraz sprawdziany na wodzie do I klasy LOMS w kajakarstwie odbywały się corocznie podczas Ogólnopolskiej Konsultacji Szkoleniowej w Walczu oraz podczas regat eliminacyjnych w Bydgoszczy organizowanych przez PZK. Próby sprawnościowe do I klasy LOMS w wioślarstwie odbywały się na obiektach Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 107, 112-113, 125)

1.4. Poza ogólnymi warunkami jakie winien spełniać kandydat do LOMS określonymi w Statucie Szkoły powoływana była Komisja Rekrutacyjna, która opracowywała zasady naboru oraz selekcji do szkolenia sportowego.

(dowód: akta kontroli str. 46-54, 112-113)

Kandydaci przyjęci do I klasy LOMS w latach szkolnych 2012/13, 2013/14 i 2014/15 spełniali kryteria określone w Statucie i przez Komisję Rekrutacyjną, w tym posiadali co najmniej II klasę sportową oraz zaliczyli wymagane testy sprawnościowe.

W poszczególnych latach szkolnych w dyscyplinie:

- kajakarstwo ubiegało się o przyjęcie 14, 22 i 20 kandydatów, testy sprawnościowe zaliczyło 12, 20 i 18, a przyjęto do I klasy 9, 17 i 16,
- wioślarstwo ubiegało się o przyjęcie 8, 7 i 6 kandydatów, testy sprawnościowe zaliczyło 8, 7 i 6, a przyjęto do I klasy 4, 3 i 2.

(dowód: akta kontroli str. 114-125, 277)

1.5. Zgodnie z wymogami § 4 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie sms*, szkolenie sportowe w LOMS i GMS w latach szkolnych 2012/13-2014/15 odbywało się z uwzględnieniem zasad i warunków określonych w dwóch programach wieloletnich szkolenia sportowego opracowanymi przez PZTW w 2003 r. i PZK w 2006 r. zatwierdzonymi przez ówczesnego dyrektora Szkoły, tj. „*Program rozwoju szkolenia sportowego (wieloletni) kajakarstwa w szkołach mistrzostwa sportowego*”¹⁴, i „*Program dotyczący realizacji zajęć sportowych z zakresu wioślarstwa w szkołach mistrzostwa sportowego*”¹⁵. Według oświadczenia Dyrektora Szkoły ww. programy nie były opiniowane przez podmioty zewnętrzne.

(dowód: akta kontroli str. 107, 183-184)

Analiza ww. programów wykazała, że zawierały one m. in. kryteria kwalifikacji do szkoły, propozycje obciążeń treningowych wszechstronnych i dla danej dyscypliny, wykaz sprawdzianów na kolejnych etapach szkolenia sportowego, wykaz obowiązkowych zawodów i startów kontrolnych zawodników oraz określenie poziomu sportowego dla zawodników przechodzących na wyższy etap szkolenia.

(dowód: akta kontroli str. 182)

Szkoła na każdy rok szkolny dysponowała opracowanymi ramowymi programami organizacyjno-szkoleniowymi dla zawodników będących uczniami LOMS i GMS objętymi finansowaniem ze środków FRKF odrębnie dla kajakarzy i wioślarzy.

Programy ramowe na każdy rok szkolny 2012/13, 2013/14 i 2014/15 opracowywane były dla dyscypliny:

- kajakarstwo przez Dyrektora Szkoły- trenera koordynatora szkolenia w tej dyscyplinie,
- wioślarstwo przez trenera wioślarstwa i zatwierdzane przez Dyrektora Szkoły (w tej dyscyplinie nie było trenera koordynatora).

Programy roczne dla dyscypliny wioślarstwo zawierały m. in. zasady rekrutacji, podział na grupy szkoleniowe, zakwaterowanie i wyżywienie w internacie, planowane zadania sportowe, organizację szkolenia z podziałem na okresy, sprawnościowe testy sprawdzające oraz cele i zadania zawodniczek różnych klas sportowych w poszczególnych okresach.

Programy roczne dla dyscypliny kajakarstwo zawierały m.in. zadania szkoleniowo-sportowe, organizację procesu szkolenia, zadania do realizacji przez zawodników, plan szkolenia z podziałem na okresy szkoleniowe, wykaz kadry trenerskiej, warunki korzystania z obiektów sportowych oraz warunki opieki medycznej i odnowy biologicznej.

(dowód: akta kontroli str. 182, 185-201)

1.6. Przy realizacji programów szkolenia LOMS i GMS współpracowały z dwoma związkami sportowymi, tj. PZK i PZTW oraz z 20 klubami z 12 województw, w których członkami byli uczniowie przed ich przyjęciem do GMS i LOMS, a także w trakcie nauki. Szkoła nie współpracowała w tym zakresie z uczelniami wyższymi.

¹⁴ Zwany dalej „Program wieloletni PZK”.

¹⁵ Zwany dalej „Program wieloletni PZTW”.

(dowód: akta kontroli str. 109, 171)

Szkoła, LOMS i GMS nie miały zawartych umów/porozumień o współpracy ze związkami sportowymi. Powiat Wałecki zawarł 3 umowy z PZK¹⁶ o realizację zadania publicznego w zakresie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo „w Publicznej Szkole Mistrzostwa Sportowego w Zespole Szkół nr 1 w Wałczu Liceum Ogólnokształcącym Mistrzostwa Sportowego w Wałczu” w latach 2013-2015 oraz porozumienie z PZTW w dniu 20.03.2007 r., zgodnie z którym „Strony zgodnie wyrażają wolę współpracy przy realizacji programu szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo w wioślarstwie na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w Zespole Szkół nr 1 w Wałczu”, na podstawie których PZK i PZTW przekazywały środki FRKF na dofinansowanie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

(dowód: akta kontroli str. 69-96)

W informacji udzielonej na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷ Starosta Wałecki stwierdził m. in. „Poza porozumieniem o współpracy z PZTW zawartym 20.03.2007 r. Powiat Wałecki nie zawierał dodatkowych umów w latach 2012-2015, które określałyby kwoty dotacji z FRKF. Poszczególne kwoty dotacji przyznawane przez PZTW były naliczane na podstawie osiągnięć uczniów i absolwentów w wioślarstwie zgodnie z zasadami ustalonymi przez PZTW. Powiat Wałecki nie miał wpływu na przyznane dotacje z MSiT na poszczególne szkoły, bo o ich wysokości decydował związek sportowy i on podpisywał umowę z MSiT.”

(dowód: akta kontroli str. 151)

Starosta Wałecki poinformowany o nieprecyzyjnym określeniu podmiotu/beneficjenta w umowach o dotację z PZK, stwierdził: „Oznaczenie szkoły objętej umową współpracy wymaga sprecyzowania i uściślenia. W tym celu sporządzono oraz wstępnie uzgodniono z PZK treść aneksu do umowy, którego projekt załączam (...)”

(dowód: akta kontroli str. 169)

1.7. Opiekę medyczną nad uczniami LOMS sprawował lekarz pierwszego kontaktu oraz lekarz sportowy z Przychodni Sportowo-Lekarskiej funkcjonującej w Centralnym Ośrodku Sportu Ośrodek Przygotowań Olimpijskich BUKOWINA w Wałczu¹⁸.

Zabiegi odnowy biologicznej oraz rehabilitacji wykonywane były przez mgr rehabilitacji. Liczba tych zabiegów wynosiła 1.993 w roku szk. 2012/13, 1.340 w 2013/14 i 1.406 w 2014/15.

Szkoła w 2014 r. zorganizowała dla 32 zawodników (uczniów LOMS i GMS) badania diagnostyczno-wydolnościowe, które wykonała firma specjalistyczna PW Znak-Test z Gorzowa.

(dowód: akta kontroli str. 109)

W roku 2013 i 2015 Szkoła nie przeprowadzała badań diagnostyczno-wydolnościowych uczniów z oddziałów sportowych we własnym zakresie, ani nie zlecała ich wykonania osobom lub podmiotom z zewnątrz. Dyrektor LOMS w wyjaśnieniu stwierdził: „ W 2013 r. nie przeprowadzono ww. badań ze względów organizacyjno-finansowych. Badania diagnostyczno-wydolnościowe w 2015 r. zostaną wykonane w listopadzie przed zgrupowaniem zimowym.”

(dowód: akta kontroli str.171)

1.8. Tygodniowo w LOMS realizowano 24 godziny zajęć sportowych/treningowych, w tym 2 godziny zamiast zajęć wychowania fizycznego. Zgodnie z §1 ust. 2 pkt 2

¹⁶ Umowa z 20.03.2013 r., umowa z 21.03.2014 r. i umowa z 16.05.2015 r.

¹⁷ Dz. U. z 2015, poz. 1096. Zwana dalej „ustawą o NIK”.

¹⁸ Zwanego dalej: „COS OPO w Wałczu”.

rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego¹⁹ w ramowym planie nauczania dla wszystkich uczniów LOMS zapisano 1 godzinę zajęć WF oraz 2 godziny zajęć sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 109)

Zajęcia treningowe odbywały się w 4 grupach szkoleniowych kajakarze, kanadyjkarze, kajakarki i wioślarki, 6 dni w tygodniu rano i popołudniu w poniedziałki, środy i soboty, rano w niedzielę oraz rano lub popołudniu we wtorki w wymiarze 24 godzin lekcyjnych tygodniowo. W każdej grupie szkoleniowej znajdowali się uczniowie GMS juniorzy młodsi oraz uczniowie LOMS juniorzy i młodzieżowcy niezależnie od klasy szkolnej. Zajęcia odbywały się na akwenie wodnym (jezioro Raduńskie), obiektach Szkoły oraz na basenie pływackim w COS OPO w Wałczu.

(dowód: akta kontroli str. 204-205, 243)

1.9. W LOMS nie zakwalifikowało się do dalszego szkolenia lub zrezygnowało ze szkolenia po I lub II semestrze roku szkolnego:

- 2012/13 - 10 uczniów (9 z klasy I i 1 z klasy II, co stanowiło 26,3% ogółu uczniów LOMS w roku szkolnym), z tego 3 z powodu braku postępu sportowego, 1 z powodów zdrowotnych, 3 zrezygnowało i kontynuowało naukę w LO oraz 3 zrezygnowało z dalszego kształcenia w Szkole,
- 2013/14 - 5 uczniów (wszyscy z klasy I, co stanowiło 13,5% ogółu uczniów LOMS), z tego 1 z powodu braku postępu sportowego, 1 z powodów zdrowotnych oraz 3 zrezygnowało z dalszego kształcenia w Szkole,
- 2014/15 - 15 uczniów (11 z klasy I i 4 z klasy II, co stanowiło 36,6% ogółu uczniów LOMS), z tego 11 z powodu braku postępu sportowego i zrezygnowało z nauki w Szkole, 2 wydalonych ze Szkoły ze względów wychowawczych oraz 2 zrezygnowało i kontynuowało naukę w LO.

Decyzje o niezakwalifikowaniu ucznia LOMS do dalszego kształcenia sportowego podejmował Dyrektor na wniosek trenera - z powodu braku postępu sportowego i na wniosek lekarza - z powodów zdrowotnych.

(dowód: akta kontroli str. 108)

1.10. W kontrolowanym okresie żaden uczeń LOMS nie korzystał z indywidualnego programu lub indywidualnego toku nauki. Wszyscy uczniowie uzyskiwali promocje do klasy programowo wyższej.

(dowód: akta kontroli str. 109)

1.11. Szkoła nie organizowała i nie przeprowadzała w okresie kontrolowanym kursów instruktorskich dla uczniów LOMS w uprawianych przez nich dyscyplinach. Dyrektor LOMS wyjaśnił, że „Przepis § 11 ust. 2 rozporządzenia o sms nie nakłada obligatoryjnego obowiązku organizowania i przeprowadzania kursów instruktorskich dla uczniów dwóch ostatnich klas LOMS tylko stwierdza, że szkoła może organizować dla uczniów LOMS takie kursy. Konieczność ponoszenia 50% odpłatności za taki kurs przez uczestnika (ucznia), powodowała że w okresie kontrolowanym nie przeprowadzano takich kursów, gdyż zdecydowana większość uczniów LOMS pochodzi z rodzin niezamożnych. W latach wcześniejszych, kiedy była możliwość pokrycia 100% kosztów organizacji kursów ze środków szkoły takie kursy przeprowadzano.”

(dowód: akta kontroli str. 171)

1.12. Szkoła do szkolenia sportowego w dyscyplinie kajakarstwo i wioślarstwo posiadała niezbędne obiekty i urządzenia sportowe o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia o sms. Oględziny wykazały, że wykorzystywane były:

¹⁹ Dz. U. Nr 175, poz. 1042.

- a) budynek internatu LOMS (2 kondygnacyjny z poddaszem użytkowym) z 50 miejscami noclegowymi, w którym znajdowały się:
- na parterze m. in. świetlica w której wydawano posiłki zawodnikom, gabinet odnowy biologicznej z urządzeniami do zabiegów fizjoterapeutycznych i rehabilitacji, natryski i toalety dla dziewcząt,
 - na piętrze m.in. toalety i natryski dla chłopców, sauna i 2 pomieszczenia do ćwiczeń ukierunkowanych,
 - na poddaszu m. in. odrębne dla kanadyjkarzy, kajakarzy i wioślarek 3 sale ze stanowiskami do ćwiczeń wyposażonymi w ergometry,
- b) hangar przylegający do budynku internatu w którym przechowywano kajaki, łódzie, wiosła i inny sprzęt pomocniczy,
- c) akwen wodny – jezioro Raduńskie sąsiadujący z budynkiem internatu i hangarem,
- d) obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wałczu i Wałeckiego Towarzystwa Kajakowego „Orzeł” sąsiadujące z budynkiem internatu.
- (dowód: akta kontroli str. 164-165)

1.13. W kontrolowanym okresie zajęcia sportowe w kajakarstwie prowadziło 4 trenerów zatrudnionych na etatach nauczycielskich i posiadających ukończone studia wyższe i tytuły mgr wychowania fizycznego z przygotowaniem pedagogicznym, z tego:

- 2 było nauczycielami dyplomowanymi o stażu odpowiednio 25 i 27 lat oraz 2 było nauczycielami mianowanymi ze stażem pracy odpowiednio 8 i 25 lat,
- 3 posiadało trenerską klasę I, a 1 - mistrzowską.

Zajęcia sportowe w wioślarstwie prowadził 1 trener zatrudniony na etacie administracyjnym jako instruktor/trener wioślarstwa, który posiadał tytuł instruktora wioślarstwa I klasy i II klasę trenerską, wykształcenie średnie techniczne, ukończony kurs pedagogiczny oraz staż pracy przy prowadzeniu szkolenia wioślarek 26 lat.

Trenerzy zatrudnieni w LOMS spełniali wymogi określone w § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 109-110, 167)

1.14. W kontrolowanym okresie trenerzy kajakarstwa uczestniczyli w dwudniowych „Kursokonferencjach kajakarstwa” zorganizowanych i sfinansowanych przez PZK, z tego 3 w roku 2012 i 2013 oraz 1 w roku 2012, 2013 i 2014. Trener wioślarstwa uczestniczył w dwudniowych „Kursokonferencjach trenerów wioślarstwa” zorganizowanych w 2012, 2013 i 2014 roku i sfinansowanych przez PZTW.

(dowód: akta kontroli str. 110-111)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W Szkole prawidłowo zorganizowano szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dyscyplinach: kajakarstwo i wioślarstwo. Organizacja oraz zasady rekrutacji uczniów do LOMS i GMS zostały ustalone w Statucie Szkoły i były zgodne z wymogami *rozporządzenia o sms*. Uczniowie przyjmowani do I klasy LOMS posiadali minimum II klasę sportową. Szkoła posiadała niezbędne obiekty i urządzenia sportowe umożliwiające prowadzenie efektywnego szkolenia w obu dyscyplinach oraz dysponowała wykwalifikowaną kadrą trenerską. Uczniom

²⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1264.

zorganizowano właściwą opiekę medyczną i zapewniono rehabilitację oraz odnowę biologiczną. Szczegółową organizację nauczania, szkolenia sportowego, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określał arkusz organizacyjny Szkoły oraz roczne plany szkolenia, opracowane w oparciu o wieloletnie programy szkolenia sportowego w kajakarstwie i wioślarstwie, ustalone przez PZK i PZTW. Zajęcia sportowe w oddziałach LOMS realizowane były w wymiarze 24 godzin lekcyjnych tygodniowo, zgodnie z wymogami *rozporządzenia o sms*.

2. Realizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

Opis stanu faktycznego

2.1. Dofinansowaniem z FRKF zostali objęci uczniowie klas I, II i III LOMS w liczbie 36 w roku szk. 2012/13, 37 w roku szk. 2013/14 i 41 w roku szk. 2014/15, przy czym do klasy I przyjętych było:

- 13 uczniów na rok szk. 2012/13, z tego 9 do szkolenia w dyscyplinie kajakarstwo i 4 w dyscyplinie wioślarstwo,
- 20 uczniów na rok szk. 2013/14, z tego 17 do szkolenia w dyscyplinie: kajakarstwo i 3 w dyscyplinie wioślarstwo,
- 18 uczniów na rok szk. 2014/15, z tego 16 do szkolenia w dyscyplinach: kajakarstwo i 2 w dyscyplinie wioślarstwo.

(dowód: akta kontroli str. 98-103, 204)

2.1.1. Z list uczniów/zawodników LOMS objętych dofinansowaniem ze środków FRKF wynikało, że przyjmowani kandydaci do LOMS, w tym do I klasy szkolnej spełniali warunek posiadania co najmniej drugiej klasy sportowej.

(dowód: akta kontroli str.172-181)

LOMS nie dysponowało zaświadczeniami o klasie sportowej uczniów i nie występowało o nie do związków sportowych (PZK i PZTW). Dyrektor LOMS wyjaśnił: „(...) selekcja ewentualnych uczniów/zawodników odbywała się na zawodach kwalifikacyjnych na których potwierdzana była klasa sportowa kandydata.”

(dowód: akta kontroli str. 206)

2.1.2. Wszystkim zawodnikom/uczniom LOMS w poszczególnych latach szkolnych zaplanowano zadania szkoleniowo-startowe. Zawodnicy trenujący kajakarstwo zrealizowali zadania szkoleniowo-startowe następująco:

- 28 zawodników w roku szkolnym 2012/2013 objętych dofinansowaniem:
 - 2 nie wystartowało w planowanych zawodach,
 - 3 osiągnęło niższe wyniki od planowanych (półfinał Mistrzostw Polski Juniorów²¹ - plan 1-9 m. w MPJ, 8 miejsce w MPJ - plan 1-7 m. w MPJ, półfinał MPJ - plan 1-9 m. w Mistrzostwach Polski Młodzieżowców²²),
 - 13 osiągnęło zaplanowany wynik na zawodach wyznaczonej rangi,
 - 2 osiągnęło lepszy wynik na zawodach planowanej rangi,
 - 8 zakwalifikowało się do zawodów wyższej rangi i osiągnęło dobry wynik (5 miejsce na Mistrzostwach Świata Juniorów²³ - plan 1-8 m w MPJ, start w MŚwJ - plan 1-5 m. MPJ, 5 m. w MŚwJ - plan 1-5 m w MPJ, 2 m. w Mistrzostwach Europy Juniorów²⁴ - plan 1-3 m. w MPJ, 5 m. w Mistrzostwach Polski Seniorów²⁵ - plan 1-7 m. w MMP, 13 m w MPS - plan 6-16 m. w MMP, 2 m. w MPS - plan 3-12 m. w MPM, 5 m. w MŚwJ - plan 1-9 m. w MPM).
- 29 zawodników w roku szkolnym 2013/2014 objętych dofinansowaniem:

²¹ Zwanych dalej „MPJ”.

²² Zwanych dalej „MPM”.

²³ Zwanych dalej „MŚwJ”.

²⁴ Zwanych dalej „MEJ”.

²⁵ Zwanych dalej „MPS”.

- 1 zrezygnował z dalszego szkolenia i nauki w LOMS,
- 3 osiągnęło niższe wyniki od planowanych (10 m. w MPJ - plan 1-9 m. w MPJ, 12 m. w MPJ - plan 1-9 m w MPJ, 4 m. w MPJ - plan 1-9 m w MPM),
- 20 osiągnęło zaplanowany wynik na zawodach wyznaczonej rangi,
- 2 osiągnęło lepszy wynik na zawodach planowanej rangi (6 m. - plan 8-18 m. w MPM i 4 m. w MPM - plan 8-18 m w MPM),
- 3 zakwalifikowało się do zawodów wyższej rangi i osiągnęło dobry wynik (1 m. w MŚwJ - plan 1-6 m. w MPJ, 1 m. w MŚwJ - plan 1-4 m. w MPJ, 1 m. w MŚwJ - plan 1-4 m w MPJ).
- 35 zawodników w roku szkolnym 2014/2015 objętych dofinansowaniem:
 - 4 zrezygnowało z dalszego szkolenia i nauki w LOMS,
 - 5 nie wystartowało w planowanych zawodach,
 - 1 zdyskwalifikowano w trakcie zawodów,
 - 2 osiągnęło niższe wyniki od planowanych (10 m. w MPJ - plan 1-7 m. w MPJ, 15 m. w MPJ – plan 1-9 m. w MPJ),
 - 17 osiągnęło zaplanowany wynik na zawodach wyznaczonej rangi,
 - 6 zakwalifikowało się do zawodów wyższej rangi i osiągnęło dobry wynik (2 m. w MEJ - plan 1-6 m. w MPJ, 1 m. w MŚwJ - plan 1-4 m. w MPJ, 2 m. w MŚwJ - plan 1-4 m. w MPJ, 4 m. w MŚwJ - plan 1-6 m. w MPJ, 3 m. w MEJ - plan 1-4 m. w MPJ, 2 m. w Mistrzostwach Świata Młodzieżowców²⁶ - plan 1-4 m. w MMP).

Kajakarze/kajakarki, którzy nie osiągnęli w danym roku szkolnym zaplanowanego wyniku szkoleniowego:

- z 3 zawodników w roku 2012/13, 1 uczeń II klasy osiągnął zaplanowany wynik w roku następnym, 1 zrezygnował ze szkolenia sportowego i kontynuował naukę w LO i 1 uczennica III klasy zakończyła naukę w LOMS,
- z 3 zawodników w roku 2013/14, 2 uczennice I klasy zrezygnowały z dalszego szkolenia i nauki w LOMS z dniem 31.08.2014 r., a 1 uczennica III klasy, która w roku poprzednim uzyskała planowany wynik szkoleniowy zakończyła naukę w LOMS,
- z 2 zawodników w roku 2014/15, uczennica I klasy zrezygnowała z dalszego szkolenia i nauki w LOMS z dniem 31.08.2015 r., a uczeń II klasy warunkowo kontynuował naukę w LOMS, gdyż na regatach eliminacyjnych w czerwcu osiągnął dobry wynik rokujący sukcesy w następnym okresie szkoleniowym.

(dowód: akta kontroli str. 98, 100, 102-103)

Dyrektor LOMS - trener koordynator w kajakarstwie wyjaśnił: „Głównymi przyczynami nie osiągnięcia zaplanowanych efektów szkoleniowo startowych 8 (8,7% zawodników objętych dotacją) kajakarzy były: odniesione kontuzje, dyskwalifikacje podczas regat rangi mistrzowskiej, decyzje macierzystego klubu zawodnika dotyczące jego startu w osadach klubowych na które szkoła nie ma wpływu oraz rezygnacja z dalszego uprawiania kajakarstwa.”

(dowód: akta kontroli str. 251)

2.2. Z analizy klas sportowych posiadanych przez uczniów/zawodników LOMS objętych szkoleniem w kajakarstwie wynikało, że na zakończenie roku szkolnego:

- 2012/13 na 28 zawodników, 7 posiadało klasę mistrzowską, 19 pierwszą klasę sportową i 2 drugą klasę sportową,
- 2013/14 na 29 zawodników, 9 posiadało klasę mistrzowską i 20 pierwszą klasę sportową,
- 2014/15 na 35 zawodników, 7 posiadało klasę mistrzowską, 25 pierwszą klasę sportową i 3 drugą klasę sportową.

²⁶ Zwanych dalej „MŚwM”.

(dowód: akta kontroli str. 98-103)

Wszyscy uczniowie/zawodnicy przyjęci w roku szkolnym 2012/13 do LOMS (13) posiadali pierwszą klasę sportową (w tym 9 w kajakarstwie i 4 w wioślarstwie). Z 9 zawodników trenujących kajakarstwo:

- 3 zrezygnowało ze szkolenia sportowego i nie podjęło nauki w LOMS, w tym 1 w roku szkolnym 2012/13 i 2 w roku szkolnym 2013/14,
- 6 było absolwentami LOMS na koniec roku szk. 2014/15, z których:
 - 2 podwyższyło klasę sportową do klasy mistrzowskiej,
 - 1 uzyskał na koniec roku szk. 2012/13 klasę mistrzowską, utrzymał ją na koniec roku szk. 2013/14, a na koniec roku szkolnego 2014/15 nie wziął udziału w regatach,
 - 2 utrzymało na koniec roku szk. 2013/14 klasę sportową, a na koniec roku szkolnego 2014/15, jeden nie wziął udziału w regatach, a drugi został zdyskwalifikowany podczas regat,
 - 1 obniżył klasę sportową do drugiej klasy sportowej.

(dowód: akta kontroli str. 104)

Dyrektor LOMS – trener koordynator kajakarzy wyjaśnił: *„Posiadanie określonej klasy sportowej przez zawodników, szczególnie w ostatnim okresie szkolenia, nie zawsze określa ich poziom sportowy, ponieważ po okresie juniorskim następuje przejście do kategorii młodzieżowej, gdzie są wiekowo najmłodsi, a muszą rywalizować na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski z zawodnikami o dwa lata starszymi. I tak:*

- (...) zawodnik przeszedł do kategorii seniorów i młodzieżowców i uzyskanie I klasy sportowej w pierwszym roku startów jest bardzo trudne do osiągnięcia.
- (...) zawodnik po zakończeniu szkoły średniej ze względu na trudne warunki materialne w rodzinie musiał podjąć pracę zarobkową, klubu nie stać było na utrzymanie zawodnika.
- (...) zawodnik wystartował w Mistrzostwach Polski Seniorów w Kajakarstwie jednak w wyniku zbiegu okoliczności został zdyskwalifikowany, a na Młodzieżowe Mistrzostwa Polski trener klubowy nie wystawił zawodnika.
- (...) z informacji uzyskanych od zawodnika przyczyną braku startu na MPM była kontuzja.
- (...) zawodniczka musiała przerwać treningi ze względu na pobyt w szpitalu (choroba zakaźna) i lekarz sportowy stwierdził brak zdolności sportowej.
- (...) zawodniczka podjęła decyzję o rezygnacji z pływania na jedyńce i rozpoczęcia treningów na dwójce z drugą koleżanką klubową pod kątem startu na Mistrzostwach Świata Juniorów.
- (...) dwie zawodniczki osiągnęły pierwszą klasę sportową w juniorkach ponieważ jest to maksymalna klasa dla juniorów w Polsce. Startowały również na zawodach międzynarodowych, zajmując miejsca poza finałem.”

(dowód: akta kontroli str. 206)

2.3. Do Kadry Narodowej w kontrolowanym okresie powołana była następująca liczba uczniów LOMS :

- w 2013 r. 26, z tego w wioślarstwie 8 (6 juniorów i 2 młodzieżowców) i w kajakarstwie 18 (14 juniorów i 4 młodzieżowców),
- w 2014 r. 27, z tego w wioślarstwie 8 (6 juniorów i 2 młodzieżowców) i w kajakarstwie 19 (18 juniorów i 1 młodzieżowiec),
- w 2015 r. 22, z tego w wioślarstwie 6 (4 juniorów i 2 młodzieżowców) i w kajakarstwie 16 (15 juniorów i 1 młodzieżowiec).

Liczba uczniów LOMS powołanych do Kadry Narodowej w dyscyplinie kajakarstwo wzrosła z 18 w 2013 r. do 19 w 2014 r. i zmalała do 16 w 2015 r., a w dyscyplinie wioślarstwo zmalała z 8 w 2013 r. do 6 w 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 202-203)

Dyrektor LOMS wyjaśnił: „ Do przyczyn spadku powołań do KN należy zaliczyć sytuację demograficzną w naszym kraju, która dotyka szkolnictwo ponadgimnazjalne. Mniejsza ilość zawodników trenujących kajakerstwo w klubach z którymi szkoła współpracuje przekłada się na nabór do LOMS co wpływa na jakość dokonywanych naborów oraz wyłonienie osób szczególnie uzdolnionych sportowo w kajakerstwie. Tworzenie przez poszczególne miasta np. Bydgoszcz czy Gorzów Wlkp. Szkół Mistrzostwa Sportowego w kajakerstwie powoduje rozproszenie zawodników uzdolnionych sportowo w tej dyscyplinie sportu. Zawodnicy SMS Wałcz stanowili i stanowią zawsze trzon reprezentacji juniorów w kajakerstwie. Na przestrzeni lat struktura powoływanych zawodników z poszczególnych grup szkoleniowych przedstawiała się różnie. W ostatnich dwóch latach, największa grupa powołanych zawodników wywodzi się z grupy dziewcząt, które stanowią połowę reprezentacji żeńskiej w kajakerstwie. W 2014 na 6 reprezentantek kraju w MEJ i MŚwJ 3 było uczennicami SMS Wałcz i zdobyły 3 medale w tych regatach. W 2015 na 5 reprezentantek MŚwJ i MEJ 4 zawodniczki były z SMS Wałcz. Złote medale w 2014-15 na MEJ i MŚwJ zdobywali również kanadyjkarze szkoły (2014- 2 zawodników; 2015 – 1 zawodnik).”

(dowód: akta kontroli str. 251)

2.4. W badanym okresie LOMS nie organizowała zgrupowań zagranicznych, a organizowała corocznie w grudniu zgrupowanie krajowe w m. Brenna, w których uczestniczyło w 2012 r. 36 kajakarzy i 11 wioślarzy oraz w 2013 r. i 2014 r. - 37 kajakarzy i 9 wioślarzy.

W organizowanych przez PZK ogólnopolskich konsultacjach szkoleniowych i regatach eliminacyjnych uczestniczyło:

42 zawodników w 2012 r., 33 w 2013 r. i 37 w 2014 r. w jesiennych konsultacjach,
30 zawodników w 2013 r., 36 w 2014 r. i 36 w 2015 r. w wiosennych konsultacjach,
36 zawodników w 2013 r., 39 w 2014 r. i 35 w 2015 r. w regatach eliminacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 233-235)

2.5. Polskę na zawodach międzynarodowych reprezentowało:

- w 2013 r. 18 uczniów LOMS, z tego 12 w kajakerstwie i 6 w wioślarstwie,
- w 2014 r. 16, z tego 11 w kajakerstwie i 5 w wioślarstwie,
- w 2015 r. 15, z tego 13 w kajakerstwie i 2 w wioślarstwie.

Uczniowie/zawodnicy LOMS w dyscyplinie kajakerstwo osiągnęli następujące wyniki (miejsca od I do IX) w zawodach międzynarodowych:

2013 r. - MEJ w Poznaniu **4** (1 - II m. i 3 - III m.) i MŚwJ w Kanadzie **2** (1 - V m. i 1 - VI m.),

2014 r. - MEJ we Francji **8** (2 - I m., 2 - II m., 2 - V m., 1 - VII m. i 1 - VIII m.) i MŚwJ na Węgrzech **3** (wszyscy I m.),

2015 r. - MEJ w Rumunii **7** (3 - II m., 1 - III m., 2 - IV m., 1 - IX m.) i MŚwJ w Portugalii **6** (1 - I m., 1 - II m., 1 - IV m., 1 - V m., 1 - VI m., 1 - IX m.).

(dowód: akta kontroli str. 203-204)

2.6. Oceny efektywności szkolenia w LOMS i GMS dokonywano przede wszystkim na podstawie wyników Ogólnopolskich Regat Eliminacyjnych, które były podstawowym sprawdzianem poziomu szkolenia zawodników, akceptacją dalszego szkolenia w LOMS oraz kwalifikacją do reprezentacji przygotowującej się do MEJ i MŚwJ w danym sezonie sportowym. Zakwalifikowanie do reprezentacji było gwarantem ich późniejszego udziału w regatach rangi mistrzowskiej, ze względu na indywidualny dobór zawodników do osad przez trenera kadry. Po serii regat kontrolnych, trenerzy poszczególnych grup treningowych wspólnie z Dyrektorem LOMS analizowali osiągnięte rezultaty przez poszczególnych zawodników oraz

podejmowali decyzję co do dalszego szkolenia. LOMS za sukces uznawało (poza osiągnięciem kryteriów wynikowych) zakwalifikowanie jak największej liczby zawodników/ uczniów LOMS do reprezentacji narodowej i osiągnięcie przez nich czołowych miejsc na regatach rangi mistrzowskiej tj. MEJ, MŚwJ, MŚwM, MEM oraz innych zawodach międzynarodowych.

(dowód: akta kontroli str. 252)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W okresie objętym kontrolą w procesie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo realizowane były zakładane cele szkoleniowo-startowe, gdyż 71 uczniów (77,2%) w sposób efektywny zrealizowało zaplanowane zadania szkoleniowo-startowe, natomiast 13 (14,1%) nie zrealizowało ww. zadań z przyczyn niezależnych od LOMS (m. in. kontuzje, rezygnacja ze startu w zawodach). Spośród 6 uczniów/kajakarzy kończących szkołę w roku szkolnym 2014/15, 2 podwyższyło klasę sportową do mistrzowskiej, jeden obniżył klasę sportową do II, a 3 nie potwierdziło klasy sportowej (2 nie wystartowało w regatach eliminacyjnych i 1 został na nich zdyskwalifikowany). O efektywności szkolenia świadczy też powoływanie od 16 do 19 uczniów/kajakarzy LOMS do Kadry Narodowej w kontrolowanym okresie, z których od 11 do 13 reprezentowało Polskę w rywalizacji międzynarodowej i potwierdziło uzyskany poziom wyszkolenia sportowego zajmując wysokie, punktowane miejsca w imprezach rangi krajowej i międzynarodowej.

3. Finansowanie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo ze środków FRKF.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo będących uczniami LOMS i GMS finansowane było ze środków budżetowych Powiatu Wałeckiego²⁷ i dotacji MSiP w ramach FRKF. Wysokość środków przekazanych LOMS na ten cel wyniosła:

- 898.486 zł w 2013 r., z tego 392.894 zł środki z budżetu jst i 505.592 zł dotacja (z tego od PZK 388.100 zł i 117.492 zł od PZTW),
- 829.401 zł w 2014 r., z tego 389.724 zł środki z budżetu jst i 439.677 zł dotacja (z tego 322.140 zł od PZK i 117.537 zł od PZTW),
- 550.984 zł w 2015 r. (do 30 czerwca), z tego 303.384 zł środki z budżetu jst i 247.600 zł dotacja (z tego 142.600 zł od PZK i 105.000 zł od PZTW).

Łącznie kwota środków przekazanych LOMS na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w okresie 2013-2015 (8 miesięcy) wyniosła 2.278.871 zł, z tego 1.086.002 zł środki z budżetu jst i 1.192.869 zł dotacja z FRKF (852.840 zł od PZK i 340.029 zł od PZTW).

(dowód: akta kontroli str. 150, 55-64)

Z informacji Starosty Wałeckiego uzyskanej na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK wynikało, że w latach 2013- 2015 kwota subwencji przypadająca na 1 ucznia w Szkole obejmująca:

- wszystkie oddziały wyniosła 7.297,82 zł w 2013 r., 7.368,86 zł w 2014 r. i 7.834,81 zł w 2015 r.,
- oddziały mistrzostwa sportowego LOMS wyniosła 10.339,32 zł w 2013 r., 10.533,09 zł w 2014 r. i 10.688,32 zł w 2015 r.,

²⁷ Zwanego dalej „jst”.

- oddziały ogólnodostępne LO wyniosła 5.622,38 zł w 2013 r., 5.527,51 zł w 2014 r. i 5.664,11 zł w 2015 r.

Natomiast kwota subwencji przypadająca na 1 ucznia II Liceum Ogólnokształcącego w Wałczu wyniosła 5.573,20 zł w 2013 r., 5.685,19 zł w 2014 r. oraz 5.835,07 zł w 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 149)

3.2. W zatwierdzonych preliminarzach wydatków na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w latach 2013, 2014 i 2015 zaplanowano łączne wydatki w kwotach ogółem odpowiednio 619.050 zł, 760.000 zł i 950.100 zł, w tym w dyscyplinie kajakerstwo wydatki ogółem:

- w 2013 r. w kwocie 451.750 zł na szkolenie 41 uczniów, w tym 28 z LOMS,
 - w 2014 r. w kwocie 513.000 zł na szkolenie 36 uczniów, w tym 26 z LOMS
 - w 2015 r. w kwocie 673.100 zł na szkolenie 41 uczniów, w tym 30 z LOMS,
- w tym środki dotacji z FRKF odpowiednio: 394.000 zł, 513.000 zł i 423.100 zł.

(dowód: akta kontroli str. 126-131)

Środki dotacji celowej przekazane Szkole w okresie od 1.01.2013 r. do 31.08.2015 r. przez:

- PZK wyniosły ogółem 879,8 tys. zł, z tego 388,1 tys. zł w 2013 r., 322,1 tys. zł w 2014 r. i 169,6 tys. zł w 2015 r.,
- PZTW wyniosły ogółem 340,0 tys. zł, z tego 117,5 tys. zł w 2013 r., 117,5 tys. zł w 2014 r. i 105,0 tys. zł w 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 55-63)

Średnia kwota dotacji z FRKF (PZK+PZTW) na 1 ucznia GMS i LOMS wyniosła 10.022,02 zł w 2012 r., 9.362,81 zł w 2013 r., 8.142,17 zł w 2014 r. i 4.585,19 zł w 2015 r. (do 31 sierpnia).

(dowód: akta kontroli str. 155)

Dyrektor LOMS wyjaśnił: *„środki dotacji otrzymane przez Szkołę na szkolenie sportowe młodzieży od PZK i PZTW były wystarczające do prawidłowej realizacji procesu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, pomimo tego że były niższe od zapotrzebowanych w preliminarzach i zmniejszone w umowach/porozumieniach, gdyż związki sportowe pomniejszyły kwoty dotacji o wartość zakupionego sprzętu sportowego przekazywanego Szkole do bezpłatnego użytkowania w ramach szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.”*

(dowód: akta kontroli str. 162)

3.3. Średni koszt kształcenia ucznia w Szkole wyniósł w latach 2012-2015 (do 31 sierpnia):

- w oddziałach ogólnodostępnych LO: 10.021,86 zł w 2012 r., 10.342,70 zł w 2013 r., 9.387,54 zł w 2014 r. i 6.633,74 zł w 2015 r. ,
- w 3 oddziałach mistrzostwa sportowego LOMS: 21.379,23 zł w 2012 r., 26.299,99 zł w 2013 r., 23.239,50 zł w 2014 r. i 16.900,93 zł w 2015 r.,
- w 1 oddziale mistrzostwa sportowego GMS: 21.315,66 zł w 2012 r. , 26.281,27 zł w 2013 r., 23.180,15 zł w 2014 r. i 16.776,65 zł w 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 154)

Dyrektor LOMS wyjaśnił: *„Główną przyczyną wyższego kosztu kształcenia uczniów w oddziałach sportowych LOMS i GMS były dodatkowe koszty związane z prowadzeniem i utrzymaniem internatu dla młodzieży z tych oddziałów (w tym zapewnienie opieki wychowawczej 7 dni w tygodniu), koszty wyżywienia całodobowego i odżywek oraz koszty dodatkowych zajęć sportowych w liczbie 22 godzin tygodniowo. Natomiast powodem najwyższego kosztu liczonego na 1 ucznia oddziałów sportowych 2013 r. była najniższa liczba uczniów w tych oddziałach oraz rezygnacje uczniów w trakcie roku szkolnego.”*

(dowód: akta kontroli str. 162)

3.4. LOMS rozliczenia środków dotacji obejmującej łącznie uczniów LOMS i GMS wysyłało w terminach określonych przez związki sportowe. Rozliczenia za I półr. 2013 r., 2013 r., I półr. 2014 r., 2014 r. i I półr. 2015 r. wraz z załącznikami wymaganymi przez związki sportowe przekazane zostały drogą elektroniczną.

(dowód: akta kontroli str. 209-210)

Główny księgowy LOMS – Ewa Wanat (na żądanie kontrolera przedłożenia dokumentów potwierdzających przyjęcie przez PZK przekazanych związkowi sportowemu rozliczeń dotacji za lata 2013 i 2014) przedłożyła kopię przesłanego przez PZK pisma MSiT z 10.07.2013 r. o przyjęciu częściowego rozliczenia (za I półr. 2013 r.) udzielonej dotacji w 2013 r.²⁸, w tym dla LOMS w I półroczu 2013 r. w kwocie 190.832 zł oraz noty księgowej z dnia 5.02.2014 r. obciążającej Powiat Wałecki kwotą 9.118 zł z tytułu nieuznania części kosztów rozliczonego zadania za 2013 r.²⁹, i wyjaśniła m.in. że:

- informacje o przyjęciu przez PZK rozliczeń półrocznych i rocznych otrzymywała telefonicznie i PZK poza rozliczeniem złożonym za 2013 r. nie miała uwag do przedkładanych rozliczeń z realizacji zadania w zakresie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo,
- uwaga PZK i nota księgowa z 5.02.2014 r. dotyczyła „(...) nieuznania kosztów utrzymania internatu LOMS w okresie od 30 listopada do 20 grudnia 2013 r. na zadaniu zgrupowania i konsultacji szkoleniowych w okresie od 1 do 31 grudnia 2013 r. z powodów formalnych, gdyż w tym okresie uczestnicy zgrupowania zamieszkiwali w miejscu zgrupowania (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 217, 223, 244-250)

Z badania porównawczego liczby osób wykazanych w załącznikach do sprawozdań finansowych z realizacji zadań dofinansowanych dotacją, tj. 4 wykazów zgrupowań i konsultacji szkoleniowych oraz 4 list z podpisami uczestników wynikało, m. in. że w okresie:

- od 1 września do 31 grudnia 2014 r. wykazano udział 43 kajakarzy, a na liście uczestników były podpisy 46 zawodników,
- od 1 do 19 grudnia 2014 r. wykazano udział 10 wioślarek, a na liście uczestników były podpisy 9 zawodniczek.

(dowód: akta kontroli str. 211, 214-215, 219, 222, 225-227, 230, 232)

Dyrektor LOMS – wyjaśnił: „W załączniku (...) wykazano 43 zawodników, gdyż w trakcie trwania zgrupowania dochodzeniowego 3 uczniów odeszło ze szkoły (...) Podpisy tych 3 uczniów zostały złożone na początku trwania akcji szkoleniowej w miesiącu wrześniu. Stąd ta pozorna różnica, gdyż w późniejszych zgrupowaniach nie brali udziału. (...) Rozbieżność w liczbie uczestników - było 9 , a wykazano 10 (...) wynikała z oczywistego błędu polegającego na wpisaniu w pozycji wykonanie planowanej ilości zawodników na zgrupowaniu. Nie miało to wpływu na koszt zgrupowania, gdyż rozliczono pobyt 9 zawodników.”

(dowód: akta kontroli str. 240-241)

3.5. W latach 2013 - 2015 (do 30 czerwca), Szkoła wydatkowała ze środków FRKF na szkolenie uczniów LOMS i GMS (kajakarstwo)³⁰ ogółem 917,6 tys. zł, w tym: koszty szkoleniowe – 795,1 tys. zł (86,6%), koszty wspomaganie szkolenia – 90,6 tys. zł (9,9%) i koszty pośrednie – 31,9 tys. zł (3,5%). W 2013 r. plan wydatków zrealizowano w 100% i wyniosły one ogółem 394,0 tys. zł (58,5% kosztu całkowitego), w tym: koszty szkoleniowe – 356,1 tys. zł (90,4% dofinansowania),

²⁸ Na podstawie umowy 2013/0033//0018/SubB/DSW/SMS/AW zawartej między PZK i MSiT.

²⁹ Z tego 8.377 zł nieuznane koszty, 689 zł proporcjonalne zmniejszenie kosztów obsługi zadania i 52 zł odsetki.

³⁰ Ewidencja prowadzona była łącznie dla wydatków dotyczących uczniów LOMS i GMS.

koszty wspomagania szkolenia – 25,8 tys. zł (6,5%) i koszty pośrednie - 12,1 tys. zł (3,1%). W 2014 r. plan wydatków zrealizowano w 100% i wyniosły one ogółem 377,6 tys. zł (54,1% kosztu całkowitego), w tym: koszty szkoleniowe – 300,7 tys. zł (79,7% dofinansowania), koszty wspomagania szkolenia – 62,9 tys. zł (16,6% dofinansowania i 100% planu) i koszty pośrednie 14,0 tys. zł (3,7%). W 2015 r. (do 30 czerwca) realizację planu wydatków zaawansowano w 34,5%, które wyniosły ogółem 145,9 tys. zł (53,9% kosztu całkowitego), w tym: koszty szkoleniowe – 138,3 tys. zł (95,7% dofinansowania), koszty wspomagania szkolenia 1,8 tys. zł (1,2%) i koszty pośrednie 5,8 tys. zł (4,0%).

(dowód: akta kontroli str. 67-68)

PZK poza przekazanymi środkami dotacji zakupił i przekazał Szkole w użyczenie sprzęt sportowy o łącznej wartości: 5,9 tys. zł w 2013 r. - 20 dresów, 55,5 tys. zł w 2014 r. m. in. silnik do łodzi, 2 kajaki, 1 kanadyjkę, 45 koszulek reprezentacyjnych, 3 stopery i tuby akustyczne, 30 hantli, 2 podnóżki i siedzenia do kajaków. W 2015 r. PZK zaplanowało przekazanie w użyczenie sprzętu o wartości 82,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 276)

Środki dotacji w kontrolowanym okresie zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem i planem wydatków po zmianach. Badanie wybranych faktur stanowiących podstawę ujęcia w kosztach realizacji zgrupowań i konsultacji szkoleniowych w okresie od 1 stycznia do 28 czerwca 2015 r. i obciążenia PZK i PZTW w ramach umów o dofinansowanie z FRKF szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo wykazało, że były prawidłowo opisane i ujęte w ewidencji księgowej zgodnie z polityką rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 212-213, 218, 221, 224, 229, 236, 238, 276)

3.6. W latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) szkoleniem sfinansowanym ze środków dotacji FRKF zostali objęci uprawnieni zawodnicy, tj. wszyscy uczniowie LOMS i GMS.

(dowód: akta kontroli str. 204, 211, 240-241)

3.7-8. W Szkole w latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) nie była realizowana budowa nowych obiektów sportowych, jak również nie prowadzono remontów i modernizacji istniejącej infrastruktury sportowej.

(dowód: akta kontroli str. 162)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Stwierdzone nieścisłości danych zamieszczonych w 2 załącznikach do przedkładanych sprawozdań z wykorzystania środków dotacji z FRKF w 2014 r., wskazują na konieczność dołożenia większej staranności przy ich sporządzeniu.

Ocena cząstkowa

Środki z FRKF na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w LOMS i GMS wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem oraz w kwotach przewidzianych w planach wydatków tych środków. Wykorzystane środki rozliczono terminowo i zgodnie z warunkami szkolenia grupowego określonymi w decyzjach MSiT, a dofinansowanie szkoleń sportowych wpłynęło na efektywność szkolenia sportowego młodzieży w kajakarstwie i wioślarstwie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 10 grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Jerzy Wasilewski
doradca ekonomiczny

.....

.....